V. D. UNIVERSITETO ŽINIOS

TURINYS

Nr. 4

KAUNAS 1936

V. D.

UNIVERSITETO ŽINIOS

V. D. UNIVERSITETO REPREZENTACIJOS FONDO LĖŠOMIS LEIDŽIAMAS INFORMACINIS ŽURNALAS

einą 10 kartų į metus (kas mėnuo, išskiriant du atostogų mėnesius: liepos ir rugpiūtį) dviejų spaudos lankų didumo

Redaguoja redakcinė komisija:

Prof. J. Blažys
Doc. Pr. Augustaitis
Doc. A. Tamošaitis.
Platesnį redakcijos kolektyvą sudaro visų fakultetų sekretoriai.

Atsakom. redaktorius

Prof. J. Blažys

Prenumerata metams 3 lt.
Užsieniuose metams 6 lt.
Atskiras numeris — 30 ct.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Kaunas, Gedimino gt. 40 Nr. (Didieji Universiteto Rūmai) Kanceliarija.

V. D. Universiteto Reprezentacijos Fondo dalyviams V. D UNIVERSITETO ŽINIOS siuntinėjamos nemokamai.

V. D. UNIVERSITETO ŽINIOS

I met. | *1936 m. spalio mėn.* | 4 Nr.

Garbės profesoriui P. Leonui daktaro h. c. diplomo įteikimas

Ne tik akademinei, bet ir plačiajai Lietuvos visuomenei gerai žinomam ir labai daug pasidarbavusiam garbės prof. P. Leonui V. D. Universiteto Teisių Fakultetas 1936 m. spalio mėn. 7 d., 17 val., Universiteto I-jų Rūmų salėje, dalyvaujant Universiteto Vadovybei, Senatui, Teisių Fakulteto Tarybos nariams, daugeliui profesorių ir studentų, savo iškilmingame ir viešame posėdyje įteikė daktaro h. c. diplomą. Diplomas buvo įteiktas pasirėmus Teisių Fakulteto Tarybos ankstesniu nutarimu, kuris skamba šitaip:

„Dešimt metų nuo Fakulteto įkūrimo suėjus, Teisių Fakulteto Taryba, norėdama pagerbti Fakulteto kūrėją, organizatorių ir vedėją per visus dešimt metų, nenuilstamą kovotoją už teisėtumo įsigalėjimą Lietuvoje ir vieną rimčiausių darbininkų teisės mokslo literatūros srityje, slaptu balsavimu visais balsais nutarė suteikti profesoriui Petrui Leonui teisių mokslų garbės daktaro laipsnį".

Diplomo įteikimo iškilmėse Universiteto Rektorius prof. M. Römeris viso Universiteto vardu pasveikino garbės prof. P. Leoną ir nurodė į tai, kad solenizantas netik Teisių Fakultetui daug pasidarbavo, bet taip pat daug nusipelnė visam Universitetui.

Prof. A. Rimka padarė gana platų pranešimą apie garbės prof. P. Leono veiklą socialekonominėje srityje ir ypač pabrėžė didelius solenizanto nuopelnus, kuriuos jis turi įgijęs savo darbu, socialekonomine literatūra, atgimstančiai lietuvių tautai; be to, pranešėjas solenizantą charakterizavo kaip profesorių - kovotoją, kuris yra tiesos riteris.

Fakulteto Dekanas prof. A. Janulaitis pabrėžė garbės prof. P. Leono nuopelnus, kuriuos jis turi Lietuvos teisingumo organizavimo ir teisių mokslo plėtimo srityse; be to, Dekanas pabrėžė, kad garbės prof. P. Leonas yra žmogus, kuris nemėto pinigų niekams, o kad jis, paaukodamas stambią pinigų sumą, sudarė pradžią konkursiniams darbams premijuoti fondo, kurį Teisių Fakultetas pavadino garbės prof. P. Leono vardu ir palaiko Fakulteto Tarybos tam tikrais mėnesiniais mokesčiais.

Paskelbus Fakulteto Tarybos nutarimą, Dekanas perskaitė diplomo tekstą ir įteikė jį garbės prof. P. Leonui.

Garbės prof. P. Leonas, dėkodamas už suteiktą laipsnį, pasakė kalbą, kuri čia dedama ištisai.

„Jūsų Magnificencija didžiai gerbiamasis Pone Rektoriau, didžiai gerbiamasis Pone Dekane, brangieji kolegos - profesoriai, mylimoji studentija.

Šiurpas mane ima, skruzdėlaitės bėgioja po mano kūną, klausantis malonių, iš geros širdies reiškiamų man pagyrimų ir jiems pritarimų, mano neužtarnautų.

Man, Maskvos Universiteto studentui, turint profesoriais pasaulio masto mokslo žvaigždes, kaip kad Jono Aleksandras Čuprovas, Maksimo Maksimas Kovalevskis, Jono Jonas Janžulas, Julijus Gambarovas ir k., kartais kildavo svajonė ir noras būti profesoriumi, bet išorinės kliudančios aplinkybės perdaug buvo stiprios santykyje su mano silpnom jėgom, kad aš būčiau galėjęs nors mėginti siekti to darbo. Ir Lietuvos valstybėje aš nepriklausiau prie aukšto mokslo įstaigų iniciatorių. Kai buvo organizuojami Aukštieji Mokslo Kursai, pas mane atėjo jauni, baigusieji aukštąjį teisių mokslą vyrai, tarp kurių atsimenu dabarties advokatą p. R. Skipitį, ir ėmė įtikinėti, kad aš turįs dalyvauti Aukštųjų Kursų teisių skyriaus dėstytojų skaičiuje. Pilietinę pareigą akcentuodami įtikino, aš sutikau ir Aukštiesiems Kursams pradedant darbą įžanginę paskaitą teko man skaityti tema „Teisė — istorijos gyvenimo kūrinys“.

Steigiamas Universitetas ir jo Teisių Fakultetas. Pirmasis p. Rektorius prof. J. Šimkus, susitikdamas mane gatvėje, įtikinėja, kad aš turįs eiti į profesūrą. Švietimo Ministerio p. P. Juodakio pavedamas ateina pas mane mano nuo mažų dienų bičiulis, Lietuvos Krylovas proza, p. Pranas Mašiotas, tos mi-

nisterijos tuomet viceministeris, ir taip pat kalbina mane imtis profesoriauti Universitete. Galop sutikau ir profesoriavau.

Universitetas yra tiesos židinys. Jame ne tik saugojamos žarijos, bet ir pučiamos jos, kad ne tik neužgęstų, bet kad tiesos ugnis šviesia liepsna įsidegtų.

Tiesos ieškant ir ją skelbiant kartu yra ūgdomas ir realizuojamas gero darymas artimui. Gėris artimui negali būti tinkamai daromas, nesiekiant, nesužinant tiesos. Kultyvuojant šitas dvi neįkainuojamas gėrybes, — Tiesą ir Gėrį, — kartu yra vykdomas ir Grožio kultas, nes Tiesa ir Gėris yra būtinos Grožio sąlygos dėl to, kad pastarasis yra neįmanomas be žmogaus sielos grynumo, kuris susidaro žmogui nuoširdžiai tiesai tarnaujant ir artimui gera darant.

Turiu pasisakyti, kad aš, dirbdamas Teisių Fakultete, stengiausi tiesą pasiekti ir ją skelbti studentijai, suprantama, pagal savo pajėgas. Ši iškilmė, mano supratimu, yra ne man pagerbti, bet tiesos ieškojimui ir jos skelbimui pagerbti.

Vienkat ji yra liudijimas, kad Teisių Fakulteto profesoriai yra nuoširdūs tos šventos pareigos vaidilos.

Tačiau, tiesa vis dėlto yra reliatyvus dalykas, gi visuomenės reiškiniuose ji yra ypatingai reliatyvi. Ji kinta kartu su visuomenės kultūros ir tos kultūros kūrėjų intelekto kitimu. Tad, tiesa nuolat yra ieškotina, o profesoriaus darbui reikia atitinkamos aplinkos ir išorinių sąlygų.

Aš neturiu jėgų ir pakankamo leksikono, MALONIEJI, mano giliam padėkos jausmui išreikšti už šią iškilmę, bet aš turiu gana pajėgų palinkėti *Teisių Fakultetui,* kad jis turėtų sąlygas laisvai reikšti mintis tiesos ieškant ir ją skelbiant, nes tik iš laisvai reiškiamų minčių susidūrimo ištrykšta tikresnės tiesos kibirkštis.

Širdingai dėkoju visiems".

Patiekiant čia daktaro h. c. diplomo įteikimo iškilmių aprašymą, tenka iš visos širdies palinkėti garbės profesoriui daktarui P. Leonui daug sveikatos, savo tiesos pamėgimu bei jos gynimu būti jaunesniesiems pavyzdžiu ir dar ilgai, ilgai bendradarbiauti su V. D. Universiteto akademine visuomene.

Naujieji Teisių Fakulteto profesoriai

Teisių Fakultetas, norėdamas aprūpinti Klaipėdos Krašto teisių dėstymą, bet neturėdamas tuo tarpu savo paruoštų tam darbui profesorių, pasikvietė du profesorius iš užsienio. Kadangi šių profesorių nepažįsta nei Lietuvos plačioji visuomenė, nei kiti Universiteto Fakultetai, tai čia patiekiamas pluoštelis apie juos žinių.

1. *Ekstr. prof. Dr. Augustas Saengeris* gimė 1884 m. sausio mėn. 27 d. Frankfurte a/M.; nuo 1893 m. iki 1902 m. mokėsi Frankfurto klasinėje gimnazijoje, o vėliau Freiburgo (in Baden), Müncheno, Berlyno ir Marburgo universitetuose studijavo teisės mokslus. 1905 m. birželio mėn. 17 d. išlaikė valstybinius egzaminus su pažymiu gerai ir, įgijęs referendaro teises, kandidatavo įvairiuose Frankfurto ir Idsteino teismuose. 1907 m. Marburgo Universitete įgijo teisių daktaro laipsnį. 1910 m. išlaikė Berlyne asesoriaus egzaminus su pažymiu gerai. Buvo pasiūlytos jam įvairios tarnybos magistratūroje, bet A. Saengeris, norėdamas pasišvęsti akademiniam darbui, atsisakė nuo jam patiektų pasiūlymų ir iš pradžių ėmėsi advokato darbo, o 1913 m. buvo pakviestas privatdocentu į Frankfurto Universitetą civilinei ir prekybinei teisėms dėstyti. 1917 m. buvo pakeltas docentu, o 1921 m. ekstraordinariniu profesoriumi tame pačiame universitete, kur jis profesoriaus darbą dirbo iki 1933 m. Įsigalėjus Vokietijoje nocianalsocialistams, kaip ne arijus, iš universiteto turėjo pasitraukti. Pasitraukęs iš universiteto, persikėlė gyventi į Bazelį, iš kur buvo pakviestas ekstraordinariniu profesoriumi į Vytauto Didžiojo Universitetą Klaipėdos Krašto civilinei teisei ir procesui dėstyti. 1936 m. spalio mėn. 15 d. Teisių Fakulteto Taryba prof. A. Saengerį nutarė pristatyti paskirti ordinariniu profesoriumi.

Čia pat patiekiamas prof. A. Saengerio paskelbtų mokslo darbų sąrašas.

1. Über die Rechtsnatur der Zinsscheine, Dis., 1907,

2. Gemeinschaft und Rechtstellung, 1913,

3. Lücken im Recht, in Jur. Wochenschrift, 1913,

4. Die stille Gesellschaft, 1924,

5. Kommentar zum Gesetz betr. die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (mit Liebmann), 1927,

6. Hundert Fälle aus dem Handelsrecht, 1928,

7. Kann ein Aktionär mit der Gesamtheit seiner Aktien nur einheitlich stimmen? Zentralblatt für Handelsrecht, 1927, Nr. 5—6,

8. Satzungsgemässe Beschränkung der Befugnisse der Generalversammlung, Zeitschrift der Anwaltskammer im Oberlandesgerichtsbezirk Frankfurt a/Main, 1927, Seite 15 ff.,

9. Schulden einer nicht mehr bestehenden GmbH., DJZ, 1926, S. 297,

10. „Steuerrecht“, Beamten—Hochschule ir Handelshochschule, 1929,

11. Beschränkungen hinsichtlich Veräusserung und Vererbung von Geschäftsanteilen einer GmbH., Festschrift für das Reichsgericht, Bd. IV, Seite 17 ff.,

12. Der Sicherungsübereignungsvertrag unter Berücksichtigung der neueren Rechtsprechung, Zeitschrift des Deutschen Notarvereins, Januar und Februar 1929,

13. Zeitliche Begrenzung der Gültigkeit einer Beitrittserklärung zu einer Genossenschaft, Zeitschrift der Anwaltskammer im Oberlandesgerichtsbezirk Frankfurt a/Main (Festnummer für Justizrat Dr. Sternau), 1929,

14. Zur Aktienrechtsreform, DJZ., 1929, Seite 1180 ff.,

15. Probleme einer GmbH. - Reform, Magazin der Wirtschaft, 1930,

16. Die Vertretung der Aktiengesellschaft im Anfechtungsprozess, Beiträge zum Wirtschaftsrecht, Bd. II, Seite 953 ff., 1931,

17. Teilnahme an Gesellschaftsbeschlüssen, 1936,

18. Wörterbuch des deutschen Privatversicherungsrechts, 1936,

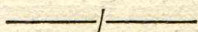
19. Apie 50 įvairių rašinių, atspausdintų įvairiuose teisės mokslo ir praktikos žurnaluose.

2. *Ord. prof. Dr. Arturas - Edvinas - Paulius Baumgartenas* gimė 1884 m. kovo mėn. 31 d. Karaliaučiuje. Jo tėvas buvo Med. Dr. Tübingeno Universiteto patologinės anatomijos profesorius. Prof. A. Baumgartenas bendro išsilavinimo mokslus ėjo Tübingeno klasinėje gimnazijoje, kurią pabaigė 1902 m., o teisės mokslus jis ėjo Tübingeno, Ženevos, Berlyno ir Leipcigo univeristetuose. 1907 m. išlaikė referendaro egzaminus ir iki 1909 m. ruošėsi teismo tarnybai, bet kartu ruošėsi ir mokslo darbui. 1909 m. Berlyno Universitete įgijo teisės mokslų daktaro laipsnį ir tais pačiais metais gavo pakvietimą ekstraordinarinio profesoriaus teisėmis dėstyti vokiečių baudžiamąją teisę Ženevos Universitete. 1920 m. buvo pakviestas ordinariniu profesoriumi į Kölno Universitetą, kur skaitė baudžiamąją teisę, civilinį procesą ir teisės filosofiją. 1923 m. tomis pačiomis teisėmis ir tiems patiems dalykams dėstyti buvo pakviestas į Bazelio Univeristetą. 1930 m. buvo išrinktas Bazelio Apeliacinio Teismo teisėju. Tais pačiais 1930 m. buvo pakviestas ordinariniu profesoriumi į Frankfurto Universitetą baudžiamajai teisei

ir teisės filosofijai dėstyti. 1933 m. vėl buvo pakviestas ordinariniu profesoriumi į Bazelio Univerisitetą teisės filosofijai skaityti; čia dirbo iki pat šio laiko. 1936 m. buvo pakviestas ord. prof. teisėmis, kaip profesorius-svečias (Gastprofessor), į V. D. Universitetą Klaipėdos Krašto baudžiamajai teisei ir baudžiamajam procesui skaityti.

Čia patiekiamas prof. A. Baumgarteno tik pačių svarbiausių veikalų sąrašas, gi smulkesnės monografijos ir rašiniai čia visai nenurodomi.

1. Idealkonkurrenz und Gesetzeskonkurrenz, 1909, Berliner Dissertation,
2. Notwehr und Notstand, Tübingen, 1911, bei J. C. B. Mohr,
3. Der Aufbau der Verbrechenslehre, 1913, bei J. C. B. Mohr,
4. Die Wissenschaft vom Recht und ihre Methode, 2 Bde, Tübingen, 1920/22, bei J. C. B. Mohr,
5. Erkenntnis Wissenschaft Philosophie, Tübingen, 1928, bei J. C. B. Mohr,
6. Der Weg des Menschen. Versuch einer Philosophie der Moral und des Rechts, Tübingen, 1932, bei J. C. B. Mohr.

V. D. Universiteto bendradarbiavimas su Paryžiaus Universitetu

Jaunas metų skaičiumi mūsų Universitetas. Nepriklausomai Lietuvai nebuvo lemta atgaivinti Vilniaus Universitetą, kuris jau buvo turėjęs savo praeitį ir įgytą garsą. Tad naujas Univeristetas per keliolika, gal pačių sunkesnių metų, turėjo iškilti atitinkamoje aukštumoje krašto viduje ir sueiti į santykius su užsienio universitetais, mokslo žmonėmis, kad jie mus suprastų ir įvertintų mūsų kūrybinį darbą ir pajėgumą.

V. D. Universitetui tenka atstovauti Lietuvos mokslą užsieniuose, gal ir prilygti kaimynų, kad ir senesniems, universitetams. Tuo atžvilgiu mūsų Universitetas jau yra daug padaręs. Ypatingai pažymėtinas jo santykių užmezgimas su Paryžiaus Universitetu, seniausiu pasaulyje.

Tas bendradarbiavimas jau yra prasidėjęs prieš keletą metų. Tuomet mūsų Teisių Fakultetas pakvietė Paryžiaus Uni-

versiteto Teisių Fakulteto profesorių Olivier-Martin atsilankyti pas mus ir čia paskaityti paskaitą. Jis turėjo progą susipažinti su mūsų Universitetu ir profesoriais. Jo paskaita apie prancūzų revoliuciją ir korporatinę organizaciją buvo atspausdinta atskiru Teisių Fakulteto leidiniu. Pažinęs mūsų gyvenimą, Universitetą, žmones, jis tapo Lietuvos draugas. Prof. Olivier-Martin nebeužmiršta Lietuvos, o Universitete Teisių Fakultete Paryžiuje jis yra lietuvių studentų globėjas.

Tolimesnėje tų santykių eigoje itin pažymėtini praėjusieji mokslo metai ir šių mokslo metų pradžia. Praėjusiais mokslo metais mūsų Universitetui nepaprastas įvykis buvo tas, kad Paryžiaus Universiteto Teisių Fakultetas pakvietė pas save su paskaitomis mūsų Teisių Fakulteto profesorių Dr. Mykolą Römerį, Universiteto Rektorių. Paryžiuje prof. Dr. M. Römeris skaitė tris paskaitas. Pirmąją paskaitą, „Lietuvos suvereniteto Klaipėdos Kraštui juridinė garantijų sistema", skaitė Teisių Fakultete 1936 m. gruodžio mėn. 11 d. Iškilmių Salėje paskaitą atidarė Teisių Fakulteto dekanas prof. Allix ir po savo kalbos įteikė prof. Dr. M. Römeriui, kaip fakulteto pagarbos ženklą, dovaną-medalį su fakulteto įrašu. Paskaitoje dalyvavo Teisių Fakulteto profesoriai Olivier-Martin, Lafarière, Le Fur, Niboyet, taip pat Lietuvos Pasiuntinybės nariai su Ministeriu P. Klimu, prof. A. Mandelštamas, Latvių Pasiuntinybės Patarėjas Tomson ir studentai. Antrą paskaitą prof. Dr. M. Römeris skaitė taip pat Teisių Fakultete Palyginamosios Teisės Institute (Institut de Droit Comparé) gruodžio mėn. 13 d., „Juridinė spragų problema Klaipėdos statute". Šią paskaitą atidarė prof. Le Fur. Pirmosios paskaitos atgarsiai dabar sutraukė dar daugiau publikos. Abiejose paskaitose apie Klaipėdos autonomiją prof. Dr. M. Römeris iškėlė gilių problemų, kurias nuosekliai ir aiškiai išdėstė. Pirmoji paskaita jau yra atspausdinta „Revue Générale de Droit International Public".

Trečioji paskaita, „Baltijos sąjunga ir regionalinis solidarumas", buvo Carnegie Dotacijoje. Ši paskaita įėjo kaip tik į prof. André Tibal šioj Dotacijoj skaitomą kursą: „Įvairūs diplomatiniai susitarimai Europos politikoje nuo 1925 m." Tas kursas yra kas mėnuo papildomas svetimų profesorių paskaitomis. Šios paskaitos klausytis susi-

rinko pilna Dotacijos salė žmonių, tarp kurių Estijos Ministeris, Teisių Fakulteto ir Ecole Libre des Sciences Politiques profesorių, studentų, žurnalistų.

Tas pirmas mūsų Universiteto pasirodymas Paryžiuje, visos Prancūzijos kultūros centre, mūsų tautai turi labai didelės reikšmės. Universitetinėse sferose gyvas susidomėjimas prof. Dr. M. Römerio paskaitomis parodė, kad jos turėjo pasisekimą ir buvo tinkamai įvertintos. Mažiau pažįstantieji mūsų kultūrą suprato, kad tai yra „sava", europiška, lygiai kaip jos atstovas ir pats Universitetas.

Ta pačia proga prof. Dr. M. Römeris V. D. Universiteto Teisių Fakulteto vardu pakvietė atvažiuoti į Lietuvą garsų tarptautinės teisės žinovą, seną Lietuvos draugą, Prancūzų-Baltijos Draugijos Lietuvių Komiteto pirmininką, Teisių Fakulteto prof. L e F u r. Ir šių mokslo metų pradžioje rugsėjo mėn. 19 d. prof. Le Fur Teisių Fakultete skaitė pirmąją paskaitą „S k i r t u m a s t a r p p o l i t i n i ų i r j u r i d i n i ų g i n č ų". Be to, paskaitą „T a u t ų S ą j u n g o s r e f o r m a", skaitė Tautų Sąjungai Remti Draugijoje, ir trečią paskaitą, „T e i s ė, p o l i t i k a, m o r a l ė" — Lietuvių-Prancūzų Draugijoje. Pastarąją paskaitą prof. Le Fur atidavė „Židiniui" atspausdinti. Kitas dvi profesorius atspausdins prancūzų žurnaluose.

Kad ir Teisių Fakulteto pakviestas, bet jis buvo viso Universiteto ir visos inteligentijos aukštas svečias. Prof. Le Fur buvo priimtas privačioje audiencijoje Valstybės Prezidento ir Ministerio Pirmininko. Mūsų Universiteto mokslinis bendradarbiavimas su Paryžiaus Universitetu ir jo mokslo žmonėmis yra visos mūsų tautos bendradarbiavimas.

Pirmiausia mums patiems reikia pasirodyti, kas mes esame. Mūsų kraštas daugiau kaip šimtą metų priklausė Rusų Imperijai ir dar tebėra netolimi tie laikai. Bet mes patys likome ir esame Vakarų kultūros žmonės, tos kultūros, kuri kilo viduramžiuose Vakarų Europoje ir tęsė klasikinės senovės palikimus, taip pat kūrė naujas formas bei sąvokas. Ši kultūra yra pasaulinė, ji liejosi į visas kitas ir kitos tegalėjo jos skolintis. Prancūzija nuo XII a. toje kultūroje turėjo vadovaujančią rolę, ji buvo jos sintetikė. Iš buvusių šeimininkų mes nieko negalėjome pasimokyti, nieko gauti, jie patys nebuvo kūrybiški ir tik pamėgdžiojo, todėl mums liko svetimi ir nesuprantami. Štai

mes vėl grįžtame į Vakarų Europą ir pradedame bendradarbiauti su prancūzais, kurių tautinis genijus yra kūrybingas, numatąs pirmiau gyvenimo praktikos idėjas, principus, sąvokas.

Prancūzai mums artimi ir suprantami. Intelektualinė Europa ar Vakarų kultūra, tai europiškų tautų kultūrų konstrukcija, nuo seno prancūzų sintetinama. Jie kūrybiškumo neriša su kuria viena rase arba tauta, nei su išoriniu kitu pažymiu. Kai jie mus supras ir įvertins mūsų kūrybiškumą, jie mus įtrauks į bendrą darbą, kaip vieną kultūros veiksnių. Štai kodėl mūsų kultūrinis bendradarbiavimas per universitetus yra taip reikšmingas ir gyvybinis mūsų tautai.

Mūsų pastangos toje srityje yra didelės. Bet todėl ir prancūzų mokslo žmonės, pažinę mus, įvertina. Prof. Le Fur, gavęs geriausių įspūdžių, pastebėjęs mūsų mokslo ir švietimo prancūzišką linkmę, pargrįžęs į Paryžių, spaudoje iškelia mūsų žygius ir svarsto, kaip jie turėtų mums padėti.

Kultūriškai bendradarbiaudami, mes įgyjame draugų. Jų turime Paryžiaus Universitete, taip pat Strasburgo, tuos glaudžius santykius mes turime nuolat plėsti.

F. Mackus.

Akademinė laisvė ir studijų priežiūra

Tie mūsų Universiteto fakultetai, kuriuose nėra kursinės sistemos, studijų eigą yra palikę pačių studentų nuožiūrai. Juose studentai renkasi klausyti kokius nori dalykus, laiko kokius nori egzaminus ir kada nori. Įprastai nustatomos tik keliolikos valandų įskaitos, reikalingos semestrui įregistruoti. Visa kita paliekama vadinamai „akademinei laisvei“.

Šita praktika nėra bloga. Ji duoda daug iniciatyvos patiems studentams, palengvina sunkias mūsų studentų sąlygas, nes leidžia studijas šiaip ar taip suderinti su pašaliniu darbu. Todėl gimnaziškas studijų santvarkos pobūdis, koks, pav., yra Belgijos universitetuose, kur studentui yra nurodyta ne tik dalykai, valandos ir auditorijos, bet net ir vieta suole, mūsų Universitetui netiktų. Juo aukštoji mokykla labiau žadina jauno žmogaus savarankiškumą, tuo labiau ji atitinka savo paskyrimą.

Vis dėlto šitoji akademinė laisvė studijų santvarkoje ir jų eigoje turi tam tikrų nepatogumų bei „pagundų“. Visų pirma ji pataikauja silpnos valios žmonėms. Praktika jau pakankamai yra parodžiusi, kad *didelis studentų procentas egzaminus laiko labai vėlai.* Įprastai keletą semestrų tik klausoma, vis atidėliojant egzaminus paskutiniam galui. Jeigu mūsų Universiteto dalykinės sistemos fakultetuose retas kuris studijas baigia per aštuonetą semestrų, tai, be kitko, čia yra kaltas ir šitas per ilgas egzaminų atidėliojimas. Kai žmogui reikia per du ar tris semestrus išlaikyti keliolika egzaminų, jis, suprantama, negali suskubti. Tuo tarpu labai dažnai egzaminai yra atidėliojami ne iš negalėjimo, bet iš nerangumo. Šiuo atžvilgiu kursinėje sistemoje nerangumui nėra pataikaujama.

Iš kitos pusės, *dalykinė santvarka sudaro daug nepatogumų studentams pirmamečiams.* Tik išėję iš gimnazijos ir dar menkai pažindami aukštosios mokyklos santvarką, naujai įstojusieji studentai labai sunkiai orientuojasi, ir jiems daug tenka klaidžioti, renkantis ir pačią specialybę ir tvarkant klausytinas paskaitas. Dalykinės santvarkos fakultetai įprastai yra įvairesni, negu kursinės santvarkos. Tuo tarpu laisvė čia yra didesnė ir todėl pasirinkimas sunkesnis. Akademinė laisvė šiuo atveju pirmamečiui studentui virsta akademine sunkybe. Praktika parodo, kad naujokai įprastai pasiima per daug paskaitų: neretai 30—35 sav. val. *Psichologiškai* šitas perdidelis apsikrovimas yra visai suprantamas, nes naujai atėjusiam žmogui aukštojoje mokykloje yra viskas įdomu ir viskas atrodo naudinga. Bet šitoks apsikrovimas negali būti pateisinamas *metodiškai,* nes tokiu atveju studentas yra priverstas arba visą savo energiją ir laiką išeikvoti tik pasyviam klausymui, per maža dirbdamas savarankiškai, arba turi paskaitas praleidinėti, kas daro blogos įtakos ir pačioms studijoms ir studento charakteriui. Tam tikrų nurodymų, patarimų ir apribojimų naujokai prašyte prašo. Jiems yra perstaigus žingsnis nuo gimnazijos priežiūros į visišką laisvę. Jie dar neturi nei tiek sumanumo, nei tiek patyrimo, kad patys vieni racionaliai ir tikslingai sutvarkytų savo studijas. Tuo tarpu pats Universitetas šitų nurodymų duoda labai maža. Per keliolika metų dalykinės santvarkos fakultetai neįsteigė nieko, kas padėtų pirmamečiams studentams pergalėti pirmas akademinio darbo sunkybes.

Šiam trūkumui užpildyti Teologijos - Filosofijos Fakulte-

tas savo Tarybos 1936 m. birželio mėn. 1 d. posėdyje yra nutaręs: „Studentams statomų mokslinių reikalavimų rimtumui sustiprinti... pirmieji du semestrai turi būti griežčiau suorganizuoti, kad klausytojai iš pat pradžios įprastų tvarkingai studijuoti". Šitą suorganizavimą tas pats Tarybos posėdis taip yra smulkiau detalizavęs:

„1. Naujai į Teologijos - Filosofijos Fakulteto Filosofijos skyrių įstoję klausytojai įpareigojami savo studijose laikytis šios tvarkos: jie turi stengtis, kiek tai iš tiesų galima, klausyti pirmiausia visiems skyriaus klausytojams privalomus dalykus ir pagaliau specialinius dalykus.

2. Bendrosios mokslinio darbo metodikos dėstytojas specialiai yra įgaliojamas prižiūrėti, kad klausytojai naujokai taisyklingai sutvarkytų savo studijas ir ne per daug apsikrautų paskaitų klausymu. Jo duodamas šiuo reikalu pritarimo pažymėjimas atskirame sąraše yra reikalingas studijoms įregistruoti.

3. Klausytojai pirmaisiais savo studijų metais yra įpareigojami: pirma, išklausyti ir išlaikyti logikos egzaminus ir atlikti jos pratybas, antra, atlikti bendrosios mokslinio darbo metodikos pratybas ir išlaikyti jos egzaminus, trečia, laisvai pasiruošti ir išlaikyti egzaminą iš vienos privalomos svetimos kalbos (prancūzų, vokiečių, anglų ar italų).

4. Klausytojas, neatlikęs 3 punkte nurodyto minimumo bent ligi antrųjų savo studijų metų pradžios, neprileidžiamas prie jokių praktikinių darbų, negali gauti stipendijos ir būti atleistas nuo mokslo mokesčio, kol neatliks šito minimumo".

Kaip parodė dar visai neilga praktika, šitoks griežtesnis dviejų semestrų suorganizavimas klausytojams naujokams yra labai naudingas. Jiems nebereikia blaškytis ir vargti paskaitas pasirenkant, nes visados gali gauti konkrečių patarimų. Įvestas egzaminų minimumas taip pat nurodo studijų kryptį pirmaisiais metais.

Žinoma, šitos priemonės dar neišsprendžia visos studijų santvarkos. Galima būtų, iš tikro, galvoti apie egzaminų minimumą *visais studijų metais*. Paliekant laisvę pasirinkti klausytinus dalykus, reikėtų reikalauti tam tikro egzaminų kiekio kiekvienais mokslo metais. Šitas reikalas būtų sveikas ir patiems studentams ir pačiam Universitetui. Universitetas, mano

galva, šiandien dar permaža teišleidžia diplomuotų žmonių. Griežtesnė kontrolė ir priežiūra šitą trūkumą galėtų pašalinti.

Priv. doc. Dr. A. Maceina.

Medicinos Fakulteto studentų ruošimas priešlėktuvinei apsaugai

Didelės ir mažos pasaulio valstybės kasdien didina ginklavimosi tempą. Visų tikslas išsaugoti savo sienas, savo garbę, išsaugoti taiką. „Karo nebus“, nesenai pasakė Vladimiras Žabotinskis vienoje savo paskaitoje Kaune, „nes visi bijo karo. Niekas negali numatyti karo pasėkų“. Bet gerai ginkluotos valstybės jau šiandieną atranda savo „gyvybinius interesus“ svetimose žemėse. Atsitikimų, kuomet galima kariauti be rizikos, šiandieną jau nevengiama: Italija laimingai užkariauja Etiopiją, Japonija jau kelinti metai lamdo pakrikusią, neorganizuotą ir blogai ginkluotą Kiniją. Tai liūdni valstybių likimo pavyzdžiai, kada jos atsiliko, laiku nepasiruošė gintis nuo priešų. Visi jaučia, kad įsisiūbavusios „gyvybinių interesų“ aistros anksčiau ar vėliau sukels didelio masto karą, kuriame menkiau pasiruošę, daugiau nukentės. Tas verčia ginkluotis ir daug dėmesio kreipti pasyviškai apsaugai organizuoti.

Moderniškos aviacijos ir karo technikos pasiekto tobūlumo dėka, ateities karas palies kaip frontą, taip ir gilią užfrontę. Visa tai iškelia naujų reikalavimų paruošti būsimam karui užfrontės civilinius gyventojus. Karo išvengs ir atsilaikys tik tos valstybės, kurių piliečiai bus tvirtai pasiryžę ir tinkamai pasiruošę gintis. Mažos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, negalės susilyginti apsiginklavimu ir aktyvios kariuomenės skaičiumi su didžiosiomis valstybėmis. Už tai gali ir turi tobulai organizuoti pasyvią krašto apsaugą. Kada visi, kaip vienas, stos ginti savo kraštą, kada visi bus iš anksto tam pasiruošę ir apsirūpinę priemonėmis, priešo puolimai nebus baisūs.

Pavojingiausiu ateities karo ginklu bus bombarduojamieji lėktuvai. Šitas ginklas lengvai pasieks ir galės naikinti gilios užfrontės gyventojus ir jų turtą. Daugyje valstybių jau seniai veikia didžiulės privačios organzacijos ir ieško būdų apsiginti

nuo pavojaus iš lėktuvų: Lenkijos „L. O. P. P.“ veikia nuo 1928 m. ir priskaito apie vieną milijoną narių, SSSR „Ossoaviachim“, veikianti nuo 1927 m., turi virš 12 milijonų narių, Prancūzijoje „Union nationale pour la défence aérienne“ veikia nuo 1934 m., Italų — „Difensa controaerea territoriale“ — nuo 1934 m. Nors apie pastarąsias dvi organizacijas daug žinių nerandame, bet už tai jų veikimas sutvarkytas specialiais įstatymais ir instrukcijomis. Priešlėktuvine apsauga ypatingai susirūpinusios visos mažosios Europos valstybės. Apsaugos organizacinį darbą visur yra pradėjusios privatinės organizacijos, bet šiuo laiku jų veikimas tvarkomas atitinkamais įstatymais. Panašios privačios organizacijos Lietuvoje iki šiol nėra. Priešlėktuvinės apsaugos reikalą išjudino LAK (Lietuvos Aero Klubas), mėgino įtraukti į tą darbą platesnius gyventojų sluogsnius, bet iki šiol nieko padaryti nepavyko. 1935 m. balandžio mėn. 13 d. Vyriausybė išleido Apsaugos nuo pavojaus iš lėktuvų įstatymą (Vyr. Žin. Nr. 479), kurio 2 § 3 p. numatyta mokyklose privalomas mokymas savisaugos ir apsaugos vykdymo organizacijos. Jau yra paskelbta:

1. Taisyklės apsaugai nuo pavojaus iš lėktuvų organizuoti ir vykdyti (Vyr. Žin. Nr. 517),

2. Taisyklės degazuotojų komandoms steigti,

3. Nukentėjusiems nuo orinių puolimų gelbėti taisyklės (Vyr. Žin. Nr. 533),

4. Taisyklės orinio puolimo sekėjų būreliams organizuoti (Vyr. Žin. Nr. 542),

5. Taisyklės slėptuvėms įrengti (Vyr. Žin. Nr. 543),

6. Miestų trobėsių pastogėms laikyti ir prasidedantiems nuo padegamųjų bombų gaisrams gesinti taisyklės (Vyr. Žin. Nr. 551).

Remiantis įstatymu ir išleistomis taisyklėmis, dabar organizuojama apsauga nuo pavojaus iš lėktuvų. Nukentėjusiems nuo orinių puolimų gelbėti taisyklių § 16 reikalauja, kad V. D. Universiteto Medicinos Fakulteto visi studentai išeitų specialų pagalbos tiekimo kursą pagal nustatytą programą.

1935 m. rudens semestre Medicinos Fakulteto Taryba paskyrė komisiją iš pirmininko doc. Dr. K. Oželio ir narių doc. Dr. Br. Sidaravičiaus, vyr. asist. gyd. V. Kauzos ir vyr. asist.

M. Žvirėno kurso programai paruošti. Komisija, dalyvaujant pulk. gyd. Vl. Ingelevičiui ir pulk. Dr. Steponavičiui, paruošė šią programą:

1. Priešlėktuvinės ir priešcheminės apsaugos organizacija Lietuvoje;

2. Cheminės karo medžiagos ir jų pažinimas;

3. Cheminio karo ginklo vartojimo būdai ir sąlygos;

4. Cheminių karo medžiagų veikimas į gyvą ir negyvą gamtą;

5. Apsauga: individualinė, kolektyvinė, maisto, daiktų, gyvulių; gydymo įstaigų. Apsauga nuo aerobacilų. Evakuacija. Pirmos pagalbos punktai;

6. Degazacija;

7. Apnuodytų cheminėmis karo medžiagomis diagnostika. Pirmoji pagalba. Gydymas;

8. Bakteriologinis karas.

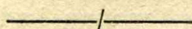
Fakulteto Taryba 1936 m. sausio mėn. programą patvirtino, kursą pavadino „Priešcheminė apsauga" ir pripažino jį privalomu visiems Medicinos Fakulteto paskutinio semestro klausytojams. Kurso vedėju Fakulteto Taryba paskyrė doc. Dr. Br. Sidaravičių, lektoriais doc. Dr. K. Oželį, vyr. asist. gyd. V. Kauzą, vyr. asist. M. Žvirėną, vyr. asist. gyd. Vyt. Girdzijauską. 1936 m. pavasario semestre kursui praeiti buvo skirtos 4 val. savaitėje teorijos ir praktikos. Nors trūko priemonių ir patyrimo, vistik 1936 m. pavasario semestre atlikta ši praktika: 1. Dujokaukių vartojimas; 2. Filma — cheminio ginklo vartojimas; 3. Dujokaukių tikrinimas dujų kameroje; 4. Priešlėktuvinės artilerijos apžiūrėjimas; 5. Stebėta „Aviacijos dieną" Kauno aerodrome lėktuvų puolimas ir gynimasis; 6. Apžiūrėta Karo Muzėjaus priešcheminės apsaugos skyriaus eksponatai: įvairių tipų dujokaukės, lėktuvų puolimo paveikslai, slėptuvių įrengimo pavyzdžiai etc.

Už pagalbą, atliekant praktiką, Medicinos Fakultetas dėkoja vyr. asist. M. Žvirėnui, Šaulių Sąjungos priešcheminių kursų vadovui, pulk. ltn. Babickui, priešlėktuvinės rinktinės viršininkui ir inž. chem. Jesaičiui, Ginklavimo Valdybos chemijos kuopos instruktoriui.

1936/37 mokslo metais Medicinos Fakulteto paskutinio kurso klausytojams (medikams, odontologams, farmacininkams) Fakulteto Taryba numatė po 2 valandas savaitėje privalomo

priešcheminės apsaugos kurso. Kursų vedėju paskyrė doc. Dr. Br. Sidaravičių ir lektoriumi vyr. asist. M. Žvirėną. Dedama pastangų įsigyti daugiau reikalingų mokymo priemonių, praplėsti praktikos užsiėmimus, kreipiant daugiau dėmesio į pirmos pagalbos punktų organizavimą, apnuodytų cheminio karo medžiagomis pažinimą, pirmos pagalbos tiekimą ir gydymą. Medicinos personalui cheminio karo atveju teks darbuotis ypatingai sunkiose apystovose; šitam reikalinga iš anksto pasiruošti. Gydytojų, dantų gydytojų ir farmacininkų šitam darbui gali nepakakti. Dėl to pirmosios pagalbos punktų viršininkų padėjėjais, tarpe kitų, numatoma ruošti studentus-es biologus, chemikus ir Žemės Ūkio Akademijos klausytojus pagal Krašto Apsaugos Ministerijos nustatytos programos §§ 11 ir 17 (Vyr. Žin. Nr. 533).

Doc. Dr. Br. Sidaravičius.

V. D. Universiteto disciplinarinis teismas

V. D. Universiteto Reguliamino §§ 91—100 numato tam tikrus mokslo personalo nusižengimus, už kuriuos skiriamos tam tikros bausmės; taip pat čia numatomas vadinamų disciplinarinių teismų sudarymas, disciplinarinių bylų kėlimas, tų bylų sprendimas ir kt. Universiteto disciplinarinio teismo kompetencija yra labai didelė, nes jis gali nubausti ne tik papeikimu ir aprėžti mokslo personalo nario kai kurias teises (atimti sprendžiamąjį balsą Fakulteto ir Universiteto posėdžiuose, atimti pasyvinę rinkimų teisę į atskirų Fakultetų bei Universiteto prezidiumus ir garbės profesorius, atimti teisę būti Universiteto arba Fakulteto atstovu iškilmėse ir gauti apmokamų komandiruočių ir atostogų mokslo metu), bet taip pat jis gali pristatyti nubaustąjį atleisti.

Ši labai didelė Universiteto disciplinarinių bylų sprendimo kompetencija V. D. Universiteto Reguliamino §§ 92, 93 ir 94 yra suteikti ad hoc sudaromiems teismams, kurių pirmininką ir teisėjus-narius paskiria tas pat organas, kuris iškelia bylą, būtent, Fakulteto Taryba, Senatas arba Universiteto Taryba. Mano išmanymu, ad hoc sudaromi teismai nėra tikslus dalykas ir

tai reikėtų reformuoti. Ad hoc sudarytas teismas, kad ir labai objektyvus jis būtų, vistiek negali turėti tokio pasitikėjimo, kokį teismas turėtų, jei jis būtų sudarytas iš anksto visoms byloms, kurios teismo sudarymo metu dar nebuvo net žinomos. Sudarant ad hoc teismą, visada gali jo sudėtį paveikti teisiamojo prietelių ir neprietelių aistros, ypač tai gali ryškiai pasireikšti, jei, kaip dabar veikiančiuoju Reguliaminu, ad hoc sudaromo teismo pirmininką ir narius skiria tas pats organas, kuris iškelia disciplinarinę bylą ir skiria kaltintoją. Gal kiek mažiau nepasitikėjimo sukeltų ad hoc sudarytas teismas, jei jo pirmininką ir narius skirtų ne tas organas, kuris iškelia bylą ir per savo įgaliotinį kaltina.

Iškeldamas šias mintis, aš visiškai nenoriu iki šiol buvusiems teismams padaryti bet kokį konkretų priekaištą. Mano nuomone, neturėtų dėl čia keliamų minčių jaudintis nė tie organai, kurie iki šiol, iškeldami bylas, skirdavo toms byloms spręsti ad hoc teismus. Aš manau, kad iškėlusiam bylą organui užtenka turėti teisę paskirti kaltintoją ir per jį patiekti ir įrodyti visus apkaltinimus, kuriuos tas organas turi.

Pasitikėjimui disciplinariniu teismu padidinti aš siūlyčiau panaikinti ad hoc sudaromus teismus ir jų vietoje sudaryti vieną Universiteto drausmės teismą visoms personalo disciplinarinėms byloms spręsti. Mano nuomone, tiksliausia būtų, jei disciplinarinio teismo pirmininką ir narius rinktų Universiteto Taryba bent trejiems metams. Universiteto Taryba, sudaryta iš viso Universiteto vyresniojo mokslo personalo, turi daugiausia kompetencijos ir autoriteto tokiam svarbiam organui sudaryti, koks yra Universiteto disciplinarinis teismas. Ilgesnė teismo kadencija būtų pageidaujama dėl to, kad, viena, teisėjai labiau išmoktų savo darbo, o, antra, labiau toks teismas nutoltų nuo ad hoc sudaromo teismo. Teismo pirmininku tikslu būtų, kaip ir iki šiol buvo, rinkti iš Teisių Fakulteto ir skyriaus vyr. personalo narių dėl to, kad jie yra geriau susipažinę su baudžiamuoju procesu, kurio normas noroms-ne-noroms dažnai tenka taikyti sprendžiant disciplinarines bylas. Teismo narių kiekis, manyčiau, turėtų būti penki su pirmininku. Be to, kadangi teisėjai renkami ilgesniam laikui ir per tą laiką vienas, antras gali susirgti, mirti arba pasitraukti iš Universiteto, tai reikėtų išrinkti kokius du pavaduotojus.

Doc. Dr. A. Tamošaitis.

S T A T I S T I K A

Iki 1936 m. rudens semestro pripažinti aukštojo mokslo diplomai.

			Teol.-Filos. F.			Evang. Teol. Fak.	Human. M. Fak.				Teisių Fak.			Mat.-Gamt. Fak.				Medicinos Fak.					Techn. Fak.			Iš viso
			Teologijos skyr.	Filosofijos skyr.	V i s o		Filosofijos skyr.	Filologijos skyr.	Istorijos skyrius	V i s o	Teisių skyrius	Ekonom. skyr.	V i s o	Matemat. skyr.	Fiz. chem. skyr.	Biologijos skyr.	V i s o	Medicinos skyr.	Farmacijos skyr.	Odontolog. skyr.	Veterinar. skyr.	V i s o	Statybos skyr.	Technolog. skyr.	V i s o	
Lytis		Vyrų	274	105	379	23	11	59	22	92	674	95	769	60	20	24	104	264	53	12	16	345	98	72	170	1882
		Moterų	1	53	54	—	2	27	30	59	44	11	55	22	4	35	61	104	27	217	—	348	1	—	1	578
		Iš viso	275	158	433	23	13	86	52	151	718	106	824	82	24	59	165	368	80	229	16	693	99	72	171	2460
Diplomų pripažinimo metai	1924 m.	Vyrų	7	—	7	—	—	—	—	—	26	—	26	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	35
		Moterų	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1925 m.	Vyrų	12	—	12	—	—	—	—	—	24	—	24	2	—	—	2	—	7	—	—	7	3	—	3	48
		Moterų	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	3
	1926 m.	Vyrų	19	1	20	—	—	3	1	4	39	—	39	1	—	—	1	6	—	—	4	10	—	—	—	74
		Moterų	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	1	—	—	17	—	17	—	—	—	20
	1927 m.	Vyrų	27	17	44	—	—	—	1	1	46	3	49	2	—	1	3	6	4	2	2	14	6	—	6	117
		Moterų	—	9	9	—	—	—	2	2	2	—	2	1	—	—	1	8	—	8	—	16	—	—	—	30
	1928 m.	Vyrų	25	14	39	—	—	1	—	1	44	—	44	3	2	2	7	16	2	—	3	21	1	4	5	117
		Moterų	—	9	9	—	—	—	1	1	2	—	2	4	—	4	8	9	—	3	—	12	—	—	—	32
	1929 m.	Vyrų	22	18	40	6	1	4	7	12	47	6	53	6	4	4	14	16	2	1	4	23	7	8	15	163
		Moterų	—	10	10	—	—	1	6	7	3	—	3	1	—	5	6	14	—	15	—	29	—	—	—	55
	1930 m.	Vyrų	25	7	32	1	—	3	2	5	44	6	50	9	—	3	12	15	4	1	3	23	5	9	14	137
		Moterų	1	5	6	—	—	2	3	5	4	—	4	—	—	2	2	9	—	11	—	20	1	—	1	38
	1931 m.	Vyrų	19	6	25	5	2	8	3	13	55	4	59	12	3	—	15	20	2	—	—	22	1	2	3	142
		Moterų	—	1	1	—	2	3	1	6	3	—	3	5	—	3	8	4	—	10	—	14	—	—	—	32
	1932 m.	Vyrų	16	8	24	—	1	7	4	12	74	5	79	6	—	3	9	35	1	3	—	39	5	3	8	171
		Moterų	—	3	3	—	—	3	5	8	5	2	7	2	1	4	7	8	—	20	—	28	-	—	—	53

		Teol.-Filos. F.			Evang. Teol. Fak.	Human. M. Fak.				Teisių Fak.			Mat.-Gamt. Fak.				Medicinos Fak.					Techn. Fak.			Iš viso
		Teologijos skyr.	Filosofijos skyr.	V i s o		Filosofijos skyr.	Filologijos skyr.	Istorijos skyr.	V i s o	Teisių skyrius	Ekonom. skyr.	V i s o	Matemat. skyr.	Fiz. chem. skyr.	Biologijos skyr.	V i s o	Medicinos skyr.	Farmacijos skyr.	Odontolog. skyr.	Veterinar. skyr.	V i s o	Statybos skyr.	Technolog. skyr.	V i s o	
Dipl. pripažinim. m. 1933 m.	Vyrų	27	16	43	3	1	11	1	13	78	14	92	3	4	3	10	27	5	1	—	33	13	8	21	215
	Moterų	—	3	3	—	—	8	4	12	5	2	7	—	—	5	5	11	3	40	—	54	—	—	—	81
1934 m.	Vyrų	19	7	26	3	2	7	1	10	73	7	80	4	3	4	11	49	6	2	—	57	12	14	26	213
	Moterų	—	3	3	—	—	4	4	8	8	1	9	4	1	4	9	25	8	29	—	62	—	—	—	91
1935 m.	Vyrų	31	7	38	4	2	6	2	10	92	27	119	6	2	3	11	44	11	1	—	56	32	13	45	283
	Moterų	—	6	6	—	—	2	3	5	4	4	8	1	2	5	8	10	5	32	—	47	—	—	—	74
1936 m.	Vyrų	25	4	29	1	2	9	—	11	32	23	55	4	2	1	7	30	9	1	—	40	13	11	24	167
	Moterų	—	4	4	—	—	4	1	5	5	2	7	2	—	3	5	6	8	32	—	46	—	—	—	67
G i m i m o m e t a i 1914 met. . . .		1	—	1	—	—	—	—	—	3	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1913 „ . . .		2	—	2	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	3	—	3	—	6	—	—	—	12
1912 „ . . .		8	1	9	—	—	—	—	—	8	2	10	1	—	—	1	8	—	7	—	15	4	—	4	39
1911 „ . . .		11	—	11	—	—	3	—	3	21	5	26	1	—	3	4	12	3	19	—	34	3	1	4	82
1910 „ . . .		10	2	12	—	—	5	2	7	25	3	28	3	3	6	12	11	7	17	—	35	6	2	8	102
1909 „ . . .		19	5	24	3	—	3	1	4	29	10	39	3	—	3	6	20	11	16	—	47	13	6	19	142
1908 „ . . .		21	6	27	2	1	5	—	6	42	13	55	3	5	2	10	23	10	25	—	58	10	8	18	176
1907 „ . . .		21	13	34	2	2	9	6	17	47	9	56	10	2	—	12	29	3	15	—	47	7	7	14	182
1906 „ . . .		21	13	34	3	—	8	3	11	42	5	47	5	2	7	14	32	6	11	—	49	8	6	14	172
1905 „ . . .		15	14	29	3	1	10	2	13	47	10	57	7	1	6	14	27	5	20	—	52	3	14	17	185
1904 „ . . .		19	21	40	1	—	9	4	13	49	9	58	8	—	2	10	25	2	18	—	45	7	5	12	179
1903 „ . . .		14	19	33	—	2	5	3	10	46	5	51	11	2	8	21	23	2	12	1	38	8	4	12	165
1902 „ . . .		22	12	34	1	1	13	5	19	32	5	37	5	—	1	6	19	1	12	2	34	6	1	7	138
1901 „ . . .		17	12	29	1	2	—	2	4	32	3	35	7	3	1	11	18	—	12	—	30	1	1	2	112
1900 „ . . .		18	10	28	—	1	2	4	7	34	6	40	6	2	2	10	22	—	10	2	34	3	3	6	125
1899 „ . . .		10	10	20	2	—	2	5	7	35	3	38	3	2	3	8	19	2	8	—	29	3	—	3	107
1898 „ . . .		11	8	19	—	—	3	3	6	22	5	27	2	—	3	5	16	—	2	—	18	1	1	2	77

		Teol.-Filos. F.				Human. M. Fak.				Teisių Fak.			Mat.-Gamt. Fak.				Medicinos Fak.					Techn. Fak.			Iš viso
		Teologijos skyr.	Filosofijos skyr.	V i s o	Evang. Teol. Fak.	Filosofijos skyr.	Filologijos skyr.	Istorijos skyr.	V i s o	Teisių skyrius	Ekonom. skyr.	V i s o	Matemat. skyr.	Fiz. chem. skyr.	Biologijos skyr.	V i s o	Medicinos skyr.	Farmacijos skyr.	Odontolog. skyr.	Veterinar. skyr.	V i s o	Statybos skyr.	Technolog. skyr.	V i s o	
Gimimo metai	1897 met. . . .	4	2	6	1	—	2	2	4	32	2	34	2	—	2	4	12	2	4	3	21	4	2	6	76
	1896 „ . . .	7	2	9	—	—	—	3	3	21	3	24	1	1	3	5	5	4	3	5	17	2	4	6	64
	1895 „ . . .	2	1	3	—	—	2	1	3	30	1	31	—	—	1	1	12	2	6	1	21	2	—	2	61
	1894 „ . . .	4	—	4	—	—	—	1	1	20	1	21	1	—	1	2	9	4	2	1	16	3	1	4	48
	1893 „ . . .	5	—	5	—	1	3	—	4	14	—	14	—	—	1	1	4	6	—	—	10	1	1	2	36
	1892 „ . . .	2	1	3	—	—	—	—	—	22	—	22	—	—	—	—	7	3	1	—	11	1	1	2	38
	1891 „ . . .	1	1	2	—	1	—	2	3	14	—	14	—	—	1	1	4	2	2	—	8	1	1	2	30
	1890 „ . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	13	1	14	—	—	—	—	1	1	1	—	3	1	1	2	20
	1889 „ . . .	—	—	—	1	—	1	—	1	7	—	7	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	11
	1888 „ . . .	—	—	—	—	—	1	—	1	4	—	4	1	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	8
	1887 „ . . .	1	—	1	1	1	—	—	1	5	—	5	—	—	1	1	1	2	—	—	3	1	—	1	13
	1886 „ . . .	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1885 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	2	—	1	—	3	—	1	1	6
	1884 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1883 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1882 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1
	1881 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
	1880 „ . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
	1876 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	1872 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Žinių nesuteikė	8	4	12	2	—	—	2	2	12	3	15	1	—	—	1	1	1	1	—	3	—	1	1	36
Gimimo vieta (apskritimis)	Alytaus	8	5	13	1	—	3	—	3	27	7	34	2	1	—	3	11	1	13	—	25	4	1	5	84
	Biržų	23	5	28	5	—	4	1	5	26	12	38	2	—	5	7	13	3	6	1	23	5	—	5	111
	Kauno	9	2	11	—	1	7	2	10	89	3	92	11	5	4	20	55	10	37	3	105	17	8	25	263
	Kėdainių . . .	8	2	10	—	—	1	1	2	21	1	22	1	—	1	2	9	1	4	—	14	1	2	3	53

		Teol.-Filos. F.			Evang. Teol. Fak.	Human. M. Fak.				Teisių Fak.			Mat.-Gamt. Fak.				Medicinos Fak.					Techn. Fak.			Iš viso
		Teologijos skyr.	Filosofijos skyr.	Viso		Filosofijos skyr.	Filologijos skyr.	Istorijos skyr.	Viso	Teisių skyrius	Ekonom. skyr.	Viso	Matemat. skyr.	Fiz. chem. skyr.	Biologijos skyr.	Viso	Medicinos skyr.	Farmacijos skyr.	Odontolog. skyr.	Veterinar. skyr.	Viso	Statybos skyr.	Technolog. skyr.	Viso	
Gimimo vieta (apskritimis)	Kretingos	7	4	11	—	—	2	1	3	11	3	14	2	—	1	3	4	1	3	—	8	—	2	2	41
	Marijampolės	7	19	26	1	—	9	4	13	54	9	63	7	—	5	12	21	6	14	1	42	8	7	15	172
	Mažeikių	3	2	5	—	1	1	—	2	10	1	11	—	—	3	3	12	3	5	—	20	—	2	2	43
	Panevėžio	29	3	32	2	3	7	8	18	62	7	69	5	—	11	16	26	7	18	1	52	7	1	8	197
	Raseinių	17	4	21	—	1	3	1	5	42	4	46	3	—	1	4	16	2	6	—	24	5	2	7	107
	Rokiškio	10	8	18	—	1	6	4	11	17	3	20	3	3	1	7	9	1	8	—	18	4	3	7	81
	Seinų	—	9	9	—	—	1	—	1	20	1	21	—	—	2	2	10	2	3	—	15	—	—	—	48
	Šakių	16	14	30	2	2	7	3	12	23	4	27	2	—	—	2	14	3	8	—	25	4	1	5	103
	Šiaulių	21	15	36	—	1	6	6	13	71	13	84	8	3	4	15	37	11	24	5	77	2	5	7	232
	Tauragės	11	6	17	1	1	3	—	4	30	3	33	3	—	1	4	15	—	3	1	19	—	1	1	79
	Telšių	6	4	10	—	—	4	1	5	13	4	17	5	1	3	9	9	8	4	—	21	1	2	3	65
	Trakų	5	—	5	—	—	—	—	—	7	—	7	—	1	1	2	3	—	6	—	9	2	3	5	28
	Ukmergės	16	4	20	—	—	3	2	5	17	4	21	2	1	—	3	15	10	16	—	41	3	3	6	96
	Utenos	8	14	22	—	1	6	2	9	10	3	13	3	1	4	8	14	3	5	2	24	6	1	7	83
	Vilkaviškio	22	3	25	1	—	4	6	10	29	5	34	7	1	8	16	14	3	16	1	34	6	4	10	130
	Zarasų	1	—	1	—	—	—	1	1	4	2	6	1	—	—	1	6	—	2	—	8	—	1	1	18
	Klaipėdos Kr.	10	5	15	3	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	21
	Ok. Lietuvoje	3	1	4	1	—	1	1	2	25	2	27	1	2	—	3	12	1	3	—	16	2	—	2	55
	Užsienyje	—	—	—	2	—	6	2	8	73	11	84	8	5	4	17	37	4	20	1	62	14	16	30	203
	Žinių nesuteikė	35	29	64	4	1	1	6	8	36	4	40	5	—	—	5	6	—	5	—	11	8	7	15	147
Pilietybė	Lietuvos	272	156	428	13	13	86	50	149	696	101	797	79	23	59	161	330	74	197	16	617	90	65	155	2320
	Latvijos	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	Be pilietybės	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2
	Žinių nesuteikė	3	2	5	9	—	—	2	2	21	5	26	3	—	—	3	37	6	32	—	75	9	7	16	136

		Teol.-Filos. F.			Evang. Teol. Fak.	Human. M. Fak.				Teisių Fak.			Mat.-Gamt. Fak.				Medicinos Fak.					Techn. Fak.			Iš viso
		Teologijos skyr.	Filosofijos skyr.	V i s o		Filosofijos skyr.	Filologijos skyr.	Istorijos skyr.	V i s o	Teisių skyrius	Ekonom. skyr.	V i s o	Matemat. skyr.	Fiz. chem. skyr.	Biologijos skyr.	V i s o	Medicinos skyr.	Farmacijos skyr.	Odontolog. skyr.	Veterinar. skyr.	V i s o	Statybos skyr.	Technolog. skyr.	V i s o	
T a u t y b ė	Lietuvių	272	156	428	5	8	70	40	118	442	92	534	57	11	47	115	167	27	72	13	279	56	37	93	1572
	Lenkų	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	2	—	5	3	1	4	10
	Rusų	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	2	—	2	1	3	2	—	2	1	5	—	2	2	14
	Baltgudžių . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
	Vokiečių	—	—	—	2	—	2	—	2	4	3	7	—	1	—	1	3	—	1	—	4	—	—	—	16
	Žydų	—	—	—	—	5	9	9	23	227	6	233	20	9	11	40	137	52	130	2	321	23	16	39	656
	Žinių nesuteikė .	3	2	5	16	—	3	3	6	43	5	48	5	—	—	5	56	1	22	—	79	17	15	32	171
T i k y b a	R. katalikų . . .	273	157	430	—	8	66	39	113	432	88	520	48	12	43	103	169	24	69	11	273	57	39	96	1535
	Judėjų	—	—	—	—	5	8	8	21	222	6	228	20	9	11	40	117	52	117	—	386	21	15	36	611
	Evangelikų liuter.	—	—	—	13	—	4	—	4	9	2	11	1	—	1	2	4	—	4	—	8	—	—	—	38
	„ reform.	—	—	—	4	—	—	—	—	2	4	6	—	—	2	2	2	—	2	—	4	1	1	2	18
	Stačiatikių . . .	—	—	—	—	—	3	—	3	2	1	3	3	3	1	7	4	—	3	1	8	2	5	7	28
	Sentikių . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
	Laisvamanių . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	1	1	4
	Be tikybos . . .	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	Žinių nesuteikė .	2	1	3	6	—	4	5	9	48	5	53	10	—	1	11	70	4	33	4	111	18	11	29	222

K R O N I K A

Dovanos V. D. Universitetui.

Paryžiaus Universitetinio Miesto pirmininkas p. André Honnorat ir Prancūzijos Touring-Club'o vicepirmininkas p. M. Auscher padovanojo V. D. Universitetui puikų Prancūzijos Alpių albumą, kurio autorius yra Paul Helbronner, pašventęs tam darbui daugelį metų. Albumas susideda iš serijos didelių akvarelių, kurių reprodukcija yra tikras tipografinio darbo šedevras; Mont-Blanc'o panorama yra 6 metrų ilgio. Dovana buvo įteikta per p. Dulong'ą, Prancūzijos Nepaprastą Pasiuntinį ir Įgaliotą Ministerį Lietuvoje. Dovana perduota Matematikos-Gamtos Fakulteto Geografijos kabinetui.

Čekoslovakijos Respublikos Prezidentas padovanojo per p. Čekoslovakijos Respublikos Pasiuntinį Lietuvoje Čekų mokslo ir meno akademijos išleistą naują Čekoslovakijos atlasą. Atlasas yra nepaprastai gražus, pilnas ir labai vertingas mokslo atžvilgiu.

P. Čekoslovakijos Respublikos Pasiuntinys Lietuvoje padovanojo puikų leidinį, išleistą buvusiam Čekoslovakijos Prezidentui prof. T. G. Masarykui pagerbti.

Pastarosios dvi dovanos perduotos Universiteto Bibliotekai.

Aukotojams ir p.p. Pasiuntiniams pareikštos Universiteto Senato vardu padėkos.

Iš Humanitarinių Mokslų Fakulteto veikimo.

Dr. Jonas Matusas, baigęs Teologijos-Filosofijos Fakulteto Istorijos skyrių ir ten gavęs istorijos daktaro laipsnį, įteikė fakultetui darbą „Švitrigaila", teisei venia legendi gauti. Habilitacinė paskaita įvyks š. m. lapkričio mėn. 13 d.

Fakulteto Taryba išrinko komisiją A. Puškino 100 metų nuo jo mirties sukaktuvių minėjimui, kuris numatomas 1937 m. pradžioje.

Vytauto Didžiojo Universiteto Studentams Šelpti Draugijos įvykusiame š. m. spalio mėn. 30 d. susirinkime išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininku išrinktas Prorektorius prof. A. Purėnas, kasininku doc. J. Mašiotas ir sekretoriumi doc. Pr. Augustaitis. Draugijos reikalais galima kreiptis į sekretorių kasdien 12 val. Fakulteto Dekanate.

Iš Teisių Fakulteto veikimo.

1936 m. rudens semestro paskaitų tvarkaraštyje padaryti šie pakeitimai: ekonominės politikos paskaitos, kurias iki šiol skaitė priv. doc. D. Cesevičius, pavestos ekstr. prof. A. Rimkai; ekonominės politikos pratybos panaikintos; politinės ekonomijos proseminaras, be priv. doc. J. Bučo, pavestas dar priv. doc. D. Cesevičiui ir vyr. asist. Pr. Padalskiui.

Vyr. asist. A. Penkaičiui pavesta skaityti po 1 sav. val. „Nekilnojamųjų turtų knygų sutvarkymas" vietoje jo iki šiol darytų Klaipėdos Krašto civilinės teisės pratybų.

1936—1937 mokslo metams atstovais į Universiteto Komisijas išrinkti šie asmenys:

1. Į Universiteto Teismą — doc. A. Tamošaitis,
2. Į Akademinę Ligonių Kasą — ekstr. prof. P. Šalčius,
3. Į Bibliotekos Komisiją — doc. T. Petkevičius,
4. Į Reguliamino Komisiją — ekstr. prof. K. Šalkauskis.

Konkursinių darbų, pristatytų iki š. m. spalio mėn. 1 d., įvertinimo projektams pasiūlyti išrinktos šios komisijos:

1. Temai „Teisinė bažnyčios padėtis Lietuvos Respublikoje" — ord. prof. M. Römeris ir jaun. asist. K. Račkauskas;
2. Temai „Lietuvos ir Livonijos teisiniai santykiai iki XVIII amž. pabaigos" ir „Lietuvos kolonizacijos

klausimas XIX—XX amž.“ — ord. prof. A. Janulaitis ir ord. prof. V. Biržiška;

3. Temai „Klaipėdos Krašto kredito organizacija ir sistema“ — ekstr. prof. V. Jurgutis, priv. doc. D. Cesevičius ir doc. T. Petkevičius.

Lietuvos teisės istorijos paskaitos Ekonomijos skyriuje nuo 1936 m. rudens semestro nutraukiamos. Išklausiusiems tą dalyką 1935—1936 mokslo metais ir anksčiau jo egzaminas neprivalomas.

Fakulteto Taryba pripažino, kad Aukštesniosios Technikos Mokyklos abiturientai, norėdami įstoti į Teisių Fakulteto Ekonomijos skyrių studentais, turėtų išlaikyti Švietimo Ministerijos Egzaminų Komisijoje arba prie gimnazijos iš 8 gimnazijos klasių kurso šių dalykų egzaminus: 1) visuotinės istorijos, 2) filosofijos propedeutikos, 3) visuomenės mokslo ir 4) prancūzų arba anglų kalbos.

Jaun. etatinis asist. Julius Smetona perkeltas nuo š. m. rugsėjo mėn. 11 d. iki 1937 m. rugsėjo mėn. 1 d. — tam laikui, kol tarnaus kariuomenėje — į jaun. neetatinius asistentus.

Neetatinis jaun. asist. Feliksas Mackus nuo š. m. spalio mėn. 1 d. pekeltas etatiniu jaun. asist. prie Civilinės teisės ir civilinio proceso kat. iki 1937 m. rugsėjo mėn. 1 d. ir tam laikui komandiruotas į užsienį pasitobūlinti.

Aleksandras Broel-Plateris išrinktas jaun. neetatiniu asist. prie Lietuvos teisės istorijos kat. nuo 1936 m. rugsėjo mėn. 24 d. iki 1937 m. rugsėjo mėn. 1 d.

1936—1937 mokslo metams Dr. J. Basanavičiaus Fondo 100 litų stipendija paskirta Teisių skyriaus VII sem. studentui Alfonsui Ivanauskui.

Iš Matematikos - Gamtos Fakulteto veikimo.

Dr. scient. Juozas Matulis, Fizinės chemijos kat. privatdocentas, laikomas laikinai užimančiu vak. vyresniojo mokslo personalo nario vietą nuo 1936 m. rugsėjo mėn. 1 d.

Neorganinės ir analitinės chemijos kat. vyr. asist. Kazys Daukšas jau išlaikė doktaranto egzaminus. Savo disertaciją tema „Šarminių metalų osmatai“ jis gynė š. m. lapkričio mėn. 3 d. 12 val. 30 min. Fizikos ir Chemijos Institute Chemijos auditorijoje.

Fakulteto leidinių Redakcijos Komisiją Fakulteto Taryba sudarė iš ekstr. prof. Vikt. Biržiškos, ord. prof. T. Ivanausko ir ekstr. prof. Ig. Končiaus.

Fizikos katedros vyr. labor. Adolfas Jucys Fakulteto Tarybos pakeltas jaunesniuoju asistentu.

Organinės ir fiziologinės chemijos kat. vyr. labor. Kirilas Kladiščevas Fakulteto Tarybos pakeltas jaunesniuoju asistentu.

Astronomijos kat. jaun. asist. Vaclovui Kaveckiui atsisakius iš einamųjų pareigų, Fakulteto Taryba sudarė Komisiją iš ekstr. prof. Vikt. Biržiškos, e. doc. p. B. Kodačio ir priv. doc. P. Slavėno, pavesdama jai patiekti kandidatų laisvai jaunesniojo mokslo personalo vietai užimti.

Geofizikas ir meteorologijos kat. jaun. laborantu išrinktas Ignas Saldukas, neseniai baigęs V. D. Universitetą. Jo diplominio darbo tema „Temperatūros ir oro drėgmės arti žemės paviršiaus, garavimo, kritulių ir dangaus skliauto formos stebėjimai 1935 m. balandžio, gegužės ir birželio mėnesiais“.

Zoologijos ir lyginamosios anatomijos kat. Zooloogijos kabineto l. e. taksidermisto pareigas dar vieneriems metams paliktas P. Pedišius.

Iš Medicinos Fakulteto veikimo.

1936 m. rudens semestre įregistruota:

Med. skyr.		
I sem.	—	83
III „	—	123
V „	—	62
VII „	—	79
IX „	—	79
Viso		426
Odont. skyr.		
I sem.	—	31
III „	—	58
V „	—	26
VII „	—	51
Viso		166
Farmac. skyr.		
I sem.	—	36
III „	—	26
V „	—	30
VII „	—	34
Viso		126

1936 m. rudens semestre —

paduota prašymų:

1. Į Medicinos skyrių — 131;
2. Į Odontologijos skyrių — 76;
3. Į Farmacijos skyrių — 43;

Viso 250

priimta:

1. Į Medic. skyr. I sem. 66, III — 5, V — 1, IX — 1;
2. Į Odontol. skyr. I sem. 30, III — 4, V — 1;
3. Į Farmac. skyr. I sem. 30, III — 1, VII — 4;

Viso 143.

Į Universiteto Komisijas paskirti profesoriai: į Reguliamino Komisiją — ord. prof. P. Avižonis, į Bibliotekos Komisiją — ekstr. prof. J. Blažys, į Intelektualinio Bendradarbiavimo Komisiją — doc. Vl. Kuzma, į Universiteto Teismą — doc. K. Oželis, į Bibliografijos Komisiją — ord. prof. J. Žilinskas, į Akademinę Ligonių Kasą — ord. prof. A. Hagentornas, ord. prof. K. Buinevičius ir ekstr. prof. Pr. Gudavičius.

Į Veterinarijos Akademijos Tarybą atstovu paskirtas Dekanas ord. prof. Vl. Lašas.

Akademijos klausytojai Medicinos Fakultete praeis šiuos dalykus: fiziologiją ir fiziologinę chemiją, histologiją ir embriologiją, farmakologiją ir bendrąją patologiją.

Ord. prof. Em. Vinteleris ir doc. Vl. Kuzma buvo komandiruoti savo lėšomis į Tarptautinį Suvažiavimą Kovai su vėžiu Briuselyje š. m. rugsėjo mėn. 19—26 d. d. Ta pačia proga jie susipažino su naujai pastatytomis klinikomis Briuselyje ir plačiai informavo apie tai Fakulteto Tarybą.

Fakultetas gavo pakvietimą dalyvauti Vichy Tarptautiniame Kongrese, pavestam kepenų funkcijų sutrikimų klausimams.

Vyr. asist. gyd. J. Šopauskas pristatė disertaciją „Nervo jaudrumo parametrų kitimai nuo sužalojimų". Disertacijos recenzentu paskirtas ekstr. prof. J. Blažys ir korecenzentu — priv. doc. L. Gutmanas.

Jau kelinti metai iš eilės, taip pat ir šiais metais, Akc. B-vė „GerMaPo" paskyrė 2 stipendijas (2000 lt.), vieną Medicinos ir antrą Farmacijos skyriaus studentams.

Lietuvių kalbos egzaminą, stojant į Medicinos Fakultetą iš gimnazijų su ne lietuvių dėstoma kalba, laikė 17 abiturientų; vienas neišlaikė.

Nervų ir psichikos ligų kat. vyr. asist. P. Vaičiūnui ir jaun. asist. V. Bendoravičiui tarnyba vėl pratęsta naujam trimečiui.

Gyd. Pr. Pakanavičius išrinktas trejiems metams Ausų, nosies ir gerklės ligų klin. jaun. asistentu nuo š. m. rugsėjo mėn. 15 d.

Gyd. J. Jankus-Jankevičius priimtas į Ausų, nosies ir gerklės ligų klin. preparatoriumi nuo š. m. rugsėjo mėn. 15 d.

Vyr. asist. J. Mackevičaitės - Lašienes tarnyba Patologijos Institute prailginta 3 metams.

Vidaus ligų kat. jaun. asist. J. Kupčinskui tarnyba pratęsta 3 metams.

Vidaus ligų klin. į laisvą felčerio vietą paskirtas gyd. A. Čeičys.

Odontologijos klin. jaun. asist. A. Matulionienė paskirta į tos pačios klinikos vyr. odontologijos techniko vietą nuo š. m. spalio mėn. 15 d. Jos vieton jaun. asist. išrinktas vyr. labor. V. Damijonaitis nuo š. m. lapkričio mėn. 1 d.

Knygų recenzijos

K. Meissneris, VADOVAS V. D. UNIVERSITETO BOTANIKOS SODUI, 1936 m., 110 pusl.

Jau seniai buvo lauktas vadovas Botanikos Sodui. Pagaliau išėjo pirmoji jo dalis, būtent, vadovas lankantiems šiltnamius, sudarytas gero šios srities žinovo, kuris ilgus metus tarnavo mūsų Botanikos Sode kaip mokytas sodininkas. Vadove aprašyti abecėlės tvarka įvairiausi augantieji šiltnamiuose augalai, ypač tokie, kurie žmonių yra vartojami, pav., vaistingieji, aliejiniai, daržovės ir t. t. Nurodyta, kam jie yra vartojami, arba kuo jie pasižymi.

Dėl patogesnio knygos naudojimo, jis gale įdėta visa eilė rodyklių — bendra ir atskiromis augalų grupėmis, kaip, pav., vabzdžiaėdžiai, biologijos atžvilgiu įdomūs augalai, naudingą medžiagą duodantieji augalai ir t. t.

P. K. Meissnerio knyga labai naudinga ne tiktai asmenims, kurie norėtų lankyti Botanikos Sodą, bet ir mokytojams ir studentams ir šiaip asmenims, norintiems susipažinti su naudingais ir šiaip tarp žmonių vartojamais augalais.

K. Regelis.

Dr. A. Minkevičius, V. D. UNIVERSITETO BOTANIKOS SODO PLANAS, Kaunas, 1936 m., 8 pusl. ir planas.

Kiekvienam Botanikos Sodo lankytojui įdomu ir naudinga perskaityti Dr. A. Minkevičiaus paaiškinimus prie Botanikos Sodo plano, nes platesnio vadovėlio be šiltnamių dar nėra. Jame trumpai yra aprašyti Botanikos Sodo skyriai su svarbiausiais augalais iš paskirties. Knygutę ir planą peržiūrėjus daug kam pasirodys sodo uždaviniai ir įrengimas aiškesni ir lengviau bus orientuotis turtingose sodo kolekcijose. Knygutė išleista gerame popieriuje ir daro gerą įspūdį.

K. Regelis.

Universitetą baigusieji

TEOLOGIJOS-FILOSOFIJOS FAKULTETO Teologijos skyriuje gavo akademinius laipsnius:

1) J. Danauskas, parašęs rašomąjį darbą „Lavonų deginimas“ ir š. m. rugsėjo mėn. 23 d. išlaikęs egzaminus — teologijos licenciato laipsnį;

2) B. Radavičius, parašęs rašomąjį darbą „Darbo vertė Evangelijoje“ ir š. m. spalio mėn. 16 d. išlaikęs egzaminus — teologijos licenciato laipsnį.

HUMANITARINIŲ MOKSLŲ FAKULTETO

nuo 1936 m. gegužės mėn. 29 d. iki šiol

Lituanistikos skyrių:

1. A. Rimkūnas, 2. M. Kūjus, 3. A. Kilčiauskas, 4. J. Stoskeliūnas.

Istorijos skyrių:

1. P. Spudas, 2. O. Tupčiauskaitė, 3. M. Matulaitytė, 4. E. Grybaitė, 5. S. D. Čiurlionytė, 6. B. Šapkauskaitė, 7. K. Senikas.

Pedagogikos skyrių:

1. Gr. Gylytė.

Lyginamųjų kalbų mokslų:

1. Ch. Lemchenas.

Romanistiką:

1. J. Povilionis.

Išvardintieji diplomantai, įteikę fakultetui teigiamai įvertintus diplominius darbus, gaus Universiteto baigimo diplomus.

TEISIŲ FAKULTETO Teisių skyrių:

1) Grigonis Juozas — bendra išvada labai gerai, diplominis darbas „Žemės nuosavybė ir jos įgijimo aktai Kaunijoj" — gerai;

2) Mikolajūnas Česlovas - Marijonas — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Viešosios sveikatos apsaugą ir sutvarkymas Lietuvoje" — gerai;

3) Valiukevičius Vytautas — bendra išvada labai gerai, diplominis darbas „Korporacinės santvarkos elementai Portugalijos 1933 metų konstitucijoje" — labai gerai;

4) Pogožeskis Stepas — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Teisinė asmens laisvė moderninėj valstybėj" — patenkinamai;

5) Seilius Ignas — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Tėvų ir vaikų santykiai (pagal Civil. įst. X t. I d.)" — gerai;

6) Bajorinas Kazimieras — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Liudytojų baudžiamoji atsakomybė mūsų įstatymuose" — gerai;

7) Blochaitė Estera — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Tėvų ir vaikų asmeniniai santykiai pagal veikiančius Lietuvoje civilinius įstatymus" — gerai;

Ekonomijos skyrių:

8) Maurukas Juozas — bendra išvada labai gerai, diplominis darbas „Linų ūkio tvarkymas Lietuvoje" — labai gerai;

9) Starkus Antanas — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Nepriklausomos Lietuvos valiutos sukūrimas" — patenkinamai;

10) Klygys Algirdas — bendra išvada labai gerai, diplominis darbas „Vertė ir kaina Röhm-Bawerko vertės teorijoje" — gerai;

11) Kleiva Kazys — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Bedarbių aprūpinimas ir viešieji darbai Kauno ir Šiaulių miestų savivaldybėse" — labai gerai;

12) Stankus Steponas — bendra išvada gerai, diplominis darbas „Lietuvos biudžeto teisinis pobūdis" — labai gerai.

MATEMATIKOS - GAMTOS FAKULTETĄ:

1) Vytautas-Marcijonas Kaikaris Fizikos-chemijos skyriaus fizikos ciklo fizinės-chemijos grupę su bendru pažymiu labai gerai. Jo diplominis darbas „Kampinių veidrodžių vaizdai";

2) Juozapas Maniukas Biologijos skyriaus Biologijos ciklo zoologijos grupę su bendru pažymiu gerai. Jo diplominis darbas „Pelės (mus musculus) urogenitalinė sistema";

3) Ignas Saldukas Fizikos-chemijos skyriaus fizikos ciklą su bendru pažymiu gerai. Jo diplominis darbas „Temperatūros ir oro drėgmės arti žemės paviršiaus, garavimo kritulių iš dangaus skliauto formos stebėjimai 1935 m. balandžio, gegužės ir birželio mėnesiais";

4) Gerardas Žilinskas Matematikos skyrių su bendru pažymiu gerai. Jo diplominis darbas „Geometrijos aksiomos".

MEDICINOS FAKULTETO

Medicinos skyrių:

1. Valiukevičius Antanas, 2. Damijonaitis Vytautas, 3. Kauferas Abromas, 4. Kazlauskas Jakovas ir 5. Segalauskaitė Hinda.

Odontologijos skyrių:

1. Jakobsonaitė Geni, 2. Liorencaitė Lucija ir 3. Zvycevičaitė Eleonora.

Farmacijos skyrių:

1. Zilberšteinas Izakas - Levas, 2. Viškinas Chaimas, 3. Markusas Abramas ir 4. Meerovičaitė Chana.

V. D. U-to Bibliotekoje naujai gautos knygos ir žurnalai

15. *Martel, René,* — La Ruthénie Subcarpathique. Paris, 1935. Inv. 148213.
16. Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden, Abt. 5. Teil. 5A. Berlin, Wien, 1936. D. 28499⁵/₅.
17. *Harrasser, Albert,* — Die Rechtsverletzung bei den australischen Eingeborenen. Stuttgart, 1936. D. 42299.
18. *Tomuschat, Walther,* — Preussen und Napoleon I. Bd. I. Leipzig. Inv. 148670.
19. *Eckert, Max,* — Die Kartenwissenschaft. Bd. 1—2. Berlin, 1921, Leipzig, 1925. Inv. 148432—3.
20. *Knapowska, Wisława,* — Krytyczne oświetlenie relacyi o śmierci Mickiewicza. Poznań, 1935. Inv. 148727.
21. *Miller, Antoni,* — Teatr polski i muzyka na Litwie jako strażnice kultury zachodu (1745—1865). Wilno, 1936. Inv. 148664.
22. *Schwinge Erich,* — Der Methodenstreit in der heutigen Rechtswissenschaft. Bonn, 1930. D. 42450. T. f.
23. *Jampol'skij, L. S.,* — Rozrachunok mnogokolinčastich valiv. Kiiv, 1935. D. 42277.
24. *Brodskij, M. S., Korek, G. R.,* — Osnovy tovarovedenija. Moskva, Leningrad, 1933. Inv. 148419. T. f.
25. Učebnik vnutrennich boleznej *pod red. prof. E. M. Gel'steina i prof. V. F. Zelenina.* Moskva, Leningrad, 1935. D. 40993.
26. *Schnippel, E., Prof., Dr.,* — Ausgewählte Kapitel zur Volkskunde von Ost- und Westpreussen. 1—2. Danzig, 1921, Königsberg, 1927. D. 42220.
27. *Nölting, Ernst,* — Grundlegung und Geschichte der Sozialpolitik. Berlin, 1932. C. 28474. T. f.
28. *Chodynicki, Kazimierz,* — Kościół prawosławny a Rzeczpospolita Polska 1370—1632. Warszawa, 1934. Inv. 148662.
29. *Mandelstam, André N.,* — Les droits internationaux de l'homme. Paris, 1931. D. 42240.
30. Zbornik za etnografiju i folklor Južne Srbije i susednich oblasti. Kn. I. Skoplje, 1931. Inv. 148877.
31. *Deruga, Aleksy,* — Piotr Wielki a unici i unja kościelna 1700—1711. Wilno, 1936. Inv. 148733.
32. *Singer, Hans Wolfgang,* — Allgemeiner Bildniskatalog. Bd. XIV. Leipzig, 1936. Inv. 148876.
33. *Rosiak, Stefan,* — Prowincja litewska sióstr miłosierdzia. Wilno, 1933. Inv. 148732.
34. *Feer, E., Prof., Dr.,* — Rukovodstvo po detskim bolezniam. Moskva, Leningrad, 1934. D. 40948.
35. *Dunajówna, Marja,* — Tomasz Zan. Wilno, 1933. Inv. 148658.
36. Der deutsche Osten. Herausgegeben von *K. Thalheim* und *Hillen Ziegfeld.* Berlin, 1936. Inv. 149003.

---

13. Repertoire de Traités internationaux et d'Actes législatifs. Genève, 1935. LN. Ap. 10b.
14. Mikrobiologičnij žurnal. 1935. Nr. 3—4. Kiiv. Dž. 1825.
15. Rapport épidémiologique annuel. 1934, Genève, 1936. LN. Cp. 5.
16. Rocznik tatarski. T. 2. Zamość, 1935. Inv. 148654.

17. F. F. Communications. Vol. XLVI. Nr. 116. Helsinki, 1935. Dž. 281.

18. Bulletin mensuel de statistique. Vol. 16. Genève, 1935. LN. Ap. 4.

Leidiniai

„MŪSŲ TAUTOSAKA“, Humanitarinių Mokslų Fakulteto žurnalas, X t., 1935 m., 228 pusl. Red. ord. prof. Dr. V. Krėvė Mickevičius. Turinys: 1) Juozas Baldauskas, Pirktinės vestuvės (3—123 pusl.), 2) P. Višinskij, Antropologičeskaja charakteristika žmudinov (124—178 pusl.), 3) J. Perkowski, Resztki dawnych wierzeń i kultów na Zmudzi (179—190 pusl.), 4) Juozas Baldauskas, Mokslas ir autoreklama (191—197 pusl.), 5) Balys Sruoga, Mūsų tautosaka ir gyvenimas (198—216 pusl.), 6) Prof. V. Krėvė Mickevičius, „Falsifikacija“ ir faktai (217—228 pusl.).

„MEDICINOS FAKULTETO DARBAI“, III tomo III sąsiuvinys, 1936 m., 333—524 pusl. Red. ord. prof. Dr. P. Avižonis. Turinys: 1) Priv. doc. Dr. V. Kanauka, Inkstų ir šlapimo takų tuberkuliozė (333—382 pusl.), 2) Prof. Dr. Vl. Lašas ir Ip. Gasiūnas, Eksperimentinio šoko intensyvumas (383—412 pusl.), 3) Prof. Dr. K. Buinevičius, Klinikiniai stebėjimai, IV dalis (413—496 pusl.), 4) Doc. Dr. J. Zubkus, Waldeyer'io žiedo hipertrofijų įtaka fiziškajam vaikų plytėjimui (497—524 pusl.).

„DARBAI IR DIENOS“, Humanitarinių Mokslų Fakulteto literatūros skyriaus žurnalas, V kn., 1936 m., 303 pusl. Red. ord. prof. Dr. V. Krėvė Mickevičius. Turinys: 1) V. Maknickas, Gabrielis Landsbergis — Žemkalnis (3—234 pusl.), 2) Vincas Laurinaitis, S. Daukanto „Darbay senuju Lituwiu yr Žemayczių“ 1822 m. ir to veikalo reikšmė (235—303 pusl.).

L. Karsavinas, „EUROPOS KULTŪROS ISTORIJA“, V. t., vidurinių ir naujųjų amžių sąvartoj, 1936 m., 368 pusl.

Laiškas redakcijai

„V. D. Universiteto Žinių“ Redakcija gavo iš Lietuvių Tautosakos Archyvo šį laišką:

„Tamstos redaguojamo žurnalo 3 nr-y 87 psl. yra pasakyta: „Švietimo Ministerija, perduodama visą tautosakos rinkinį Tautosakos Archyvui, buvo žadėjusi Humanitarinių Mokslų Fakultetui parūpinti visos tautosakos medžiagos nuorašus, kurių, vis dėlto, Fakultetas nėra gavęs, nors tieji nuorašai labai reikalingi tiek lietuvių kalbos ir literatūros, tiek etnikos katedros darbininkams ir visiems studentams lituanistams“. Ši žinia yra netiksli. Švietimo Ministerija nėra pasižadėjusi, kad Fakultetui bus padarytos buv. Tautosakos Komisijos rinkinių kopijos, nors Fakultetas tokį pageidavimą ir buvo pareiškęs. Ministerija tik sutiko Fakultetui palikti jau padarytus Komisijos rinkinių nuorašus ir jie liko Fakultete. Tad Liet. Tautosakos Archyvas nėra įpareiguotas daryti Fakultetui kokias nors kopijas ir jų be atskiro susitarimo nedarys. Tačiau reikia pastebėti, jog Liet. Tautosakos Archyvas yra vieša kultūrinė įstaiga, jos turima medžiaga (rankraščiai, plokštelės ir biblioteka) yra prieinama visiems rimtai darbą dirbantiems žmonėms, tad jų tarpe ir Universiteto atatinkamų katedrų darbininkams bei studentams, kurių dalis faktinai jau ir dabar naudojasi Archyvo patarnavimais“.

SPAUDOS FONDE

V. D. U. NAUJI LEIDINIAI:

1. *Prof. N. Karsavinas* — EUROPOS KULTŪROS ISTORIJA. V t.
2. MŪSŲ TAUTOSAKA X tomas. Red. Prof. V. Krėvė- -Mickevičius, 5,— lt.
3. DARBAI IR DIENOS V tomas. Red. Prof. V. Krėvė - Mickevičius.
4. RĖZOS DAINOS I t. Red. Prof. M. Biržiška. 22,— lt.
5. MEDICINOS FAKULTETO DARBAI III t. 2 sąsv. Red. Prof. Dr. P. Avižonis. 12,— lt.
6. MATEMATIKOS - GAMTOS FAKULTETO DARBAI XI tomas. Red. Prof. A. Purėnas. 10,— lt.

SPAUDOS FONDO NAUJIENOS:

1. *Prof. K. Pakštas* — APLINK AFRIKĄ II t. Ir šis tomas, kaip ir pirmasis, gausiai iliustruotas, kas dar pagyvina nuotykingus geografo kelionių įspūdžius. I t. 3,50; II t. 3,— lt.
2. *M. Miškinis* — DIDŽIŲJŲ RAŠYTOJŲ SILUETAI. Apžvalginiai kritikos str. apie Šatobrianą, Baironą, Gogolį, Dostojevskį ir L. Tolstojų. 2,50 lt.
3. *J. Biliūno* — RAŠTAI. Red. prof. A. Janulaitis. Biliūno raštais Sp. Fondas pradeda naują biblioteką „Lietuvių klasikai". Raštai jau atiduoti spaudon.
4. *K. Plačenis* — PULKIM ANT KELIŲ... Originalus veikalas iš kun. Strazdelio gyvenimo. Romano I d. jau išėjo. 2,50 lt.
5. *K. Korsakas - Radžvilas* — KRITIKA. Kritikos str. apie naująją mūsų literatūrą bei jaunuosius rašytojus. Sp. F. komisas. 4,— lt.
6. *J. Būtėnas* — POVILAS VIŠINSKIS. Monografija. Iliustr. Sp. F. komisas. 3,50 lt.
7. *V. Šekspyras* — KARALIUS LYRAS. Vienas gražiausių šio klasiko veikalų. „Liter. Panteono" bibliotekos 19 nr. Iliustr. 3,— lt.
8. *Knut Hamsun* — PO RUDENS DANGUMI. Naujas Hamsuno romano vertimas. Hamsuno raštus mūsų skaitytojai mėgsta. 2,— lt.

UŽSIENIO KNYGOS IR ŽURNALAI:

Spaudos Fondas pastaruoju metu plačiai aprūpina lietuviškąją inteligentiją mokslo ir grožinės literatūros knygomis svetimom kalbom: anglų, prancūzų, vokiečių ir kit. Užsienio knygos labai pigiai skaitomos: kataloginės knygų kainos verčiamos nuvertintos valiutos dienos kursu į litus ir nepridedama jokių porto išlaidų ir %%. Todėl knygos išeina tik po kelis litus, už kurias anksčiau reikėjo mokėti žymiai brangiau.